

ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

1. ภาพรวมความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

1.1 ภูมิหลัง

ความสัมพันธ์อาเซียน-จีนเริ่มต้นขึ้นเมื่อนายเฉียน ฉีเชิน (Qian Qichen) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีน เข้าร่วมพิธีเปิดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 24 เมื่อเดือน ก.ค. 2534 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในฐานะแขกของรัฐบาลมาเลเซีย ต่อมา จีนได้รับสถานะคู่เจรจาอย่างเต็มรูปแบบของอาเซียนในปี 2539

ในปี 2549 มีการจัดประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ เพื่อฉลองครบรอบ 15 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ที่นครหนานหนิง และในปี 2554 อาเซียนและจีนได้จัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 14 สมัยพิเศษ เพื่อฉลองครบรอบ 20 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ที่บาห์ลี

1.2 ความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคง

1.2.1 จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกของอาเซียนที่ภาคยานุวัติสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 7 เมื่อเดือน ต.ค. 2546 ที่บาห์ลี และยังเป็นประเทศแรกที่แสดงความพร้อมที่จะลงนามในพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ)

1.2.2 ต่อปัญหาข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ ความร่วมมือในกรอบอาเซียน-จีน มีส่วนช่วยยับยั้งและคลี่คลายความขัดแย้งไม่ให้ขยายตัว โดยในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 4 พ.ย. 2545 ที่กรุงพนมเปญ ผู้นำอาเซียนและจีนได้ร่วมลงนามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea – DOC) อีก 9 ปีต่อมา ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน ครั้งที่ 44 เมื่อวันที่ 21 ก.ค. 2554 ที่บาห์ลี ได้ให้การรับรองแนวทางการปฏิบัติตาม DOC (Guidelines on the Implementation of the DOC) เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการตาม DOC

1.2.3 รัฐบาลชุดใหม่ของจีนภายใต้การนำของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง (Xi Jinping) ได้ให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาความสัมพันธ์กับอาเซียนโดยยึดหลัก 3 ประการ ได้แก่ (1) การพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรและให้ความสำคัญกับอาเซียนในลำดับต้นของการดำเนินนโยบายการต่างประเทศของจีน (2) การพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียนกับจีนให้รอบด้านและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น (3) การแก้ไขข้อพิพาทในทะเลจีนใต้กับประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศผ่านการเจรจาหารือที่เป็นมิตรต่อกัน การพูดคุยที่เสมอภาค และมีความร่วมมือที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

1.3 ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

1.3.1 ความตกลงทางเศรษฐกิจ จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกที่เสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน โดยทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อเดือน พ.ย. 2545 ซึ่งกำหนดเป้าหมายให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน กับประเทศสมาชิกอาเซียนเก่า (6 ประเทศ) ให้แล้วเสร็จภายในปี 2553 และกับประเทศสมาชิกใหม่ (4 ประเทศ) ภายในปี 2558 ต่อจากนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าและกลไกการระงับข้อพิพาทในปี 2547 ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการในปี 2550 และความตกลงว่าด้วยการลงทุนในปี 2552

1.3.2 การค้า ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 13 เมื่อเดือน ต.ค. 2553 ทั้งสองฝ่ายได้ตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างกันเป็น 500,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และตั้งเป้าหมายการลงทุนใหม่จากจีนในภูมิภาคเป็น 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2558 ทั้งนี้ ในปี 2553 จีนได้

ก้าวขึ้นมาเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของอาเซียน ในขณะที่อาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของจีน รองจากสหภาพยุโรปและสหรัฐฯ สำหรับการค้าอาเซียน-จีน ในปี 2555 มีมูลค่า 318,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6 จากปี 2554)

1.3.3 สินเชื่อ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 14 เมื่อเดือน พ.ย. 2554 จีนประกาศเพิ่มวงเงินสินเชื่อแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (จากเดิมที่ประกาศไปแล้วจำนวน 15,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อปี 2552) ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสินเชื่อพิเศษ (preferential loans) จำนวน 4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายการเชื่อมโยงทางคมนาคม รวมทั้งโครงการเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน

1.3.4 ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ (1) การจัดตั้งศูนย์ ASEAN-China FTA Business Portal (www.asean-cn.org) ซึ่งเป็นโครงการที่แต่ละประเทศสมาชิกจะรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการค้าของประเทศตนกับจีน และนำส่งให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน (ASEC) ในวันที่ 28 ของทุกเดือน โดยในส่วนของไทย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลรับผิดชอบการปรับปรุงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการค้าภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (2) การเปิดสำนักงานสาขาของสมาคมส่งเสริมการค้าและเศรษฐกิจอาเซียน-จีน ที่เมืองอู่ฮู่ และเมืองเวินโจว ภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 6 ม.ค. 2554 ซึ่งถือเป็นความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนเป็นครั้งแรก

1.3.5 ศูนย์อาเซียน-จีน ที่กรุงปักกิ่ง (www.asean-china-center.org) มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 14 เมื่อเดือน พ.ย. 2554 เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว การแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน และเป็นศูนย์บริการข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน-จีน

1.3.6 การจัดงานแสดงสินค้าอาเซียน-จีน (China - ASEAN Expo - CAEXPO) เป็นข้อริเริ่มของจีนซึ่งได้เสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ที่บาหลี เมื่อปี 2546 โดยได้จัดขึ้นครั้งแรกในปี 2547 หลังจากนั้น ได้มีการจัดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีที่นครหนานหนิง เขตเศรษฐกิจพิเศษกว่างซีจ้วง ซึ่งรัฐบาลจีนประสงค์ที่จะส่งเสริมให้เป็นประตูการค้ากับอาเซียน

ล่าสุด CAEXPO ครั้งที่ 10 มีขึ้นระหว่างวันที่ 3-6 ก.ย. 2556 โดยมีนายกรัฐมนตรีจีน และผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วม ได้แก่ นายกรัฐมนตรีไทย ประธานาธิบดีเมียนมาร์ นายกรัฐมนตรีกัมพูชา นายกรัฐมนตรีลาว นายกรัฐมนตรีเวียดนาม รองนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ และเลขาธิการอาเซียน ส่วนอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และบรูไนฯ ได้มอบหมายรัฐมนตรีการค้าเป็นผู้แทนเข้าร่วม และมีหัวข้อหลัก (theme) คือ “Regional Cooperation and Development: New Opportunities, New Impetus and New Stage” ในงานประกอบด้วยการจัดดูหาแสดงสินค้าส่งออกของจีนและของอาเซียน และกิจกรรมคู่ขนานอื่นๆ อาทิ Forum on China-ASEAN Free Trade Area และ China-ASEAN Business and Investment Summit ครั้งที่ 10 (10th CABIS) การประชุมรัฐมนตรีคมนาคมอาเซียน-จีน ว่าด้วยความเชื่อมโยง (ASEAN-China Transport Ministers’ Meeting on Connectivity) และการประชุมและนิทรรศการอาชีวศึกษาอาเซียน-จีน (2013 China-ASEAN Vocational Education Exhibition and Forum) เป็นต้น

1.3.7 ด้านการเกษตร อาเซียนและจีนได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชอาเซียน-จีน (ASEAN-China MoU on Strengthening Sanitary and Phytosanitary Cooperation (SPS)) เมื่อวันที่ 20 พ.ย. 2550 ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือหลัก 5 ด้าน คือ การจัดทำระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล การแลกเปลี่ยนการเยือน การสัมมนา/ฝึกอบรม การทำวิจัยร่วม

และการสร้างกลไกเวทีหารือระหว่างภาคี ล่าสุด จีนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน-จีน ด้านการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและการกักกัน (ASEAN-China Ministerial Meeting on Quality Supervision, Inspection and Quarantine: SPS Cooperation) ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 19 – 22 ก.ย. 2555 ที่นครหนานหนิง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมฯ ได้ให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการช่วงปี 2556-2557 และให้มีการต่ออายุบันทึกความเข้าใจ ที่จะสิ้นสุดการบังคับใช้ในเดือน พ.ย. 2555 ออกไปอีก 1 ปี โดยขณะนี้อยู่ระหว่างร่างบันทึกความเข้าใจฉบับใหม่เพื่อลงนามในปลายปี 2557 นอกจากนี้ ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ (ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry – AMAF) ครั้งที่ 35 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อวันที่ 27 ก.ย. 2556 อาเซียนและจีน ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านอาหารและการเกษตร (ASEAN-China MoU on Food and Agriculture Cooperation) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาศักยภาพ การวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารและการเกษตร และความมั่นคงทางอาหารระหว่างกัน

1.3.8 ด้านการท่องเที่ยว ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 13 เมื่อเดือน ต.ค. 2553 จีนให้คำมั่นว่าจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างกันเป็น 15 ล้านคน ภายในปี 2558 ทั้งนี้ ในปี 2555 มีนักท่องเที่ยวจากจีนเดินทางมายังอาเซียนจำนวน 8.7 ล้านคน มากเป็นอันดับที่ 1 แทนที่นักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรป โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ซึ่งมีจำนวน 7.3 ล้านคน ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวจากอาเซียนไปจีน 5.9 ล้านคน

1.3.9 ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาเซียน-จีน ได้เห็นพ้องตามข้อเสนอของจีนให้ปี 2555 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน-จีน ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 22 ก.ย. 2555 ที่นครหนานหนิง โดยจีนได้เสนอโครงการความเป็นหุ้นส่วนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน-จีน (China - ASEAN Science and Technology Partnership Program – STEP) เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ระหว่างกัน โดยมอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีน คณะกรรมการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ASEAN Committee on Science and Technology – COST) และหน่วยงานภาครัฐด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน-จีน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินความร่วมมือ โดยภายใต้กรอบ STEP จีนได้เสนอจัดตั้งห้องปฏิบัติการร่วมในประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจีนจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและอุปกรณ์มูลค่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การแบ่งปันข้อมูลจากดาวเทียมระยะไกล การจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี และโครงการแลกเปลี่ยนนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ล่าสุดอาเซียนและจีนอยู่ระหว่างการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

1.4 ความร่วมมือด้านการพัฒนา สังคม และวัฒนธรรม

1.4.1 ความร่วมมือด้านการพัฒนา อาเซียน-จีน มีความร่วมมือด้านการพัฒนาใน 11 สาขาหลัก ได้แก่ (1) การเกษตร (2) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT (3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (4) การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง (5) การลงทุน (6) พลังงาน (7) การขนส่ง (8) วัฒนธรรม (9) สาธารณสุข (10) การท่องเที่ยว และ (11) สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ จีนยังสนับสนุนความพยายามของอาเซียนในการลดช่องว่างด้านการพัฒนาโดยผ่านการดำเนินโครงการความร่วมมือภายใต้แนวคิดริเริ่มสำหรับการบูรณาการของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration – IAI) และอนุภูมิภาคที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ASEAN – Mekong Basin Development Cooperation (AMBDC) และ Brunei – Indonesia – Malaysia – Philippines East ASEAN Growth Area (BIMP – EAGA)

1.4.2 ด้านการศึกษา จีนได้จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาและฝึกอบรมจำนวน 10 แห่ง ใน 6 มณฑลของจีน ได้แก่ กว่างซี ยูนนาน ผู้เจี้ยน เสฉวน กุ้ยโจว และเฮยหลงเจียง และจะเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาให้ได้ 100,000 คน ภายในปี 2563 เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและเสริมสร้างมิตรภาพในภาคประชาชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

1.4.3 ด้านสาธารณสุข ในระหว่างการประชุมระดับรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 6 ก.ค. 2555 ที่จังหวัดภูเก็ต ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุขระหว่างอาเซียน-จีน

2. บทบาทของไทย

2.1 ไทยเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-จีน ที่กรุงปักกิ่ง โดยไทยเป็นประเทศแรกที่ส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่ที่ศูนย์อาเซียน-จีน ในตำแหน่งผู้อำนวยการหน่วยสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ (Director of Information and Public Relations Unit) เมื่อเดือน มิ.ย. 2556 เพื่อสะท้อนถึงความสำคัญที่ไทยให้ต่อจีน

2.2 จัดโครงการสำรวจศักยภาพเส้นทางสาย R 3A (จากจังหวัดเชียงรายไปยังนครคุนหมิงโดยผ่านภาคเหนือของลาว) โดยเชิญรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเข้าร่วม เมื่อวันที่ 23 – 24 ม.ค. 2554

2.3 ไทยรับตำแหน่งประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-จีน เป็นระยะเวลา 3 ปี (เดือน ก.ค. 2555 – ก.ค. 2558) สืบต่อจากเวียดนาม โดยไทยตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับจีนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะความร่วมมือใน 11 สาขา รวมทั้งมุ่งส่งเสริม 3 ประเด็นหลัก หรือ 3Cs ได้แก่ การสร้างประชาคม (Community Building) การส่งเสริมความเชื่อมโยง (Connectivity) และการจัดทำแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Regional Code of Conduct in the South China Sea: COC)

3. พัฒนาการล่าสุด

3.1 การเฉลิมฉลองครบรอบ 10 ปี ของความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน
ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 15 จีนได้เสนอให้ปี 2556 เป็นปีแห่งการฉลองครบรอบ 10 ปีของความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน ซึ่งสถาปนาขึ้นในปี 2546 โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อร่วมฉลองในจีนและประเทศสมาชิกอาเซียน โดยกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ (1) High Level Forum on 10th Anniversary of ASEAN-China Strategic Partnership เมื่อวันที่ 2 ส.ค. 2556 ที่กรุงเทพฯ (2) การจัด Special ASEAN-China Foreign Ministers' Meeting ที่กรุงปักกิ่ง ระหว่างวันที่ 28-30 ส.ค. 2556 (3) การจัด Roadshow ของรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในจีน ช่วงเดือน ต.ค. 2556

3.2 การประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 16 เมื่อวันที่ 9 ต.ค. 2556 ที่บันดาร์เสรีเบกาวันบรูไนฯ

3.2.1 ที่ประชุมฯ ได้รับรองแถลงการณ์ร่วมของการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ 16 ว่าด้วยการฉลองครบรอบ 10 ปี ของความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน (Joint Statement on Commemoration of the 10th Anniversary of ASEAN-China Strategic Partnership) ซึ่งเป็นเอกสารแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับทิศทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียนกับจีน โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อคงความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี มิตรที่ดี และหุ้นส่วนที่ดี เพื่อประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งยกระดับความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน – จีนให้ใกล้ชิดแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อเป็นเสาหลักสำคัญในการเสริมสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค

3.2.2 จีนได้เสนอข้อเสนอ 2+7 ซึ่งที่ประชุมฯ เห็นพ้องและให้การสนับสนุน โดยข้อเสนอของจีนมุ่งที่จะส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน และแสวงหาฉันทามติใน 2 ประเด็นหลัก คือ

(1) การส่งเสริมความไว้วางใจเชิงยุทธศาสตร์ และ (2) การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สำหรับข้อเสนอ 7 ประการ ได้แก่

(1) หรือเกี่ยวกับการลงนามสนธิสัญญาว่าด้วยความสัมพันธ์ที่ดี มิตรภาพและความร่วมมืออาเซียน-จีน

(2) การเพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนและขยายความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยจีนเสนอให้พัฒนากลไกการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน-จีน และส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและการบรรเทาภัยพิบัติ ความมั่นคงทางไซเบอร์ อาชญากรรมข้ามชาติ การบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน และความมั่นคงรูปแบบใหม่

(3) การยกระดับความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA) การกำจัดมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี กำหนดเป้าหมายการค้าใหม่ในปี 2563 เป็น 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และสนับสนุนการเจรจา RCEP

(4) การส่งเสริมความเชื่อมโยง และพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน โดยจีนเสนอจัดตั้งกลไกระดมทุนของภูมิภาคในรูปแบบของการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank)

(5) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือด้านการเงินในภูมิภาค เพื่อรับมือกับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก รวมทั้งเพิ่มพูนความร่วมมือด้านการเงินผ่านมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization: CMIM) ในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3

(6) การพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนร่วมมือทางทะเลอาเซียน-จีน ที่ครอบคลุมสาขาต่าง ๆ อาทิ ความเชื่อมโยงทางทะเล การค้นหาและกู้ภัยทางทะเล โดยจีนให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องการประมง รวมทั้งผลักดันการสร้างเส้นทางสายไหมทางทะเล (Maritime Silk Road) ในศตวรรษที่ 21

(7) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม โดยจีนเสนอให้ปี 2557 เป็นปีแห่งการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอาเซียน-จีน นอกจากนี้ จีนได้ประกาศผลักดันความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสาธารณสุข โดยมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงในระดับเยาวชน นักวิชาการ ตลอดจนสื่อมวลชน และประกาศจะมอบทุนการศึกษาของรัฐบาลสำหรับนักเรียนนักศึกษาจากอาเซียนจำนวน 15,000 ทุน ภายใน 3-5 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2557

3.2.3 ที่ประชุมยินดีที่อาเซียนและจีนเริ่มการหารือหรือเรื่องการจัดทำแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (COC) อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และสนับสนุนการปฏิบัติตาม DOC อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศของความร่วมมือ ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจระหว่างกัน ควบคู่ไปกับการรักษาพลวัตของการหารือเรื่อง COC

3.2.4 สนับสนุนข้อเสนอของไทยให้ความเชื่อมโยงเป็นหนึ่งในสาขาความร่วมมือเร่งด่วนในกรอบอาเซียน-จีน และยินดีกับข้อเสนอของจีนที่ให้มีการจัดตั้งกลไกระดมทุนในภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ

กรมอาเซียน

15 พฤศจิกายน 2556